

А. А. Лузан, ФММП БНТУ, г. Минск

Резюме. Рэгулярная практыка скорогаворак можа палепшыць дыкцыю, маўленчую бегласць і ўпэўненасць у сабе ў вуснай камунікацыі. Гэта таксама можа быць карысна для людзей, якія вывучаюць новую мову, дапамагаючы ім асвоіць гукі і рытмы, характэрныя для гэтай мовы.

Ключавыя словы: выкладанне замежнай мовы, скорогаворка, метады, практыкаванні, французская мова.

Уводзіны. Скорогаворка, таксама званая «языкаломка» - гэта фраза або група слоў, якая змяшчае вельмі падобныя гукі, што робіць іх цяжкімі для вымаўлення. Цяжкасць вымаўлення хуткамоўных слоў звязана з наяўнасцю такой любімай для французскай мовы стылістычнай фігуры, як алітэрацыя, якая ўяўляе сабой паўторы зычных або асанансаў, утвораных аднолькавымі гукамі.

Асноўная частка. Скорогаворкі, гэтыя забытаныя і гулівыя фразы, - гэта значна больш, чым простыя лінгвістычныя практыкаванні. Яны з'яўляюцца жамчужынамі маўленчага мастацтва. Але перш чым мы паглыбімся ў дэталі, спачатку разбяромся, што яны сабой уяўляюць і чаму яны такія каштоўныя. Гэта прапановы або фразы, пабудаваныя такім чынам, што іх цяжка хутка і правільна вымавіць. Іх важнасць заключаецца ў здольнасці паляпшаць вымаўленне, плаўнасць і выразнасць гаворкі. Рэгулярна займаючыся хуткамоўнымі скарачэннямі, вы трэніруеце мышцы, што ўмацоўвае здольнасць правільна артыкуляваць гукі. Незалежна ад таго, ці з'яўляецеся вы акцёрам, які хоча ўдасканаліць сваю дыкцыю, ці проста той, хто хоча палепшыць сваё вымаўленне, хуткамоўкі - гэта неацэнны інструмент, які можна дадаць у свой лінгвістычны набор інструментаў. Цяпер, калі мы заклалі аснову, давайце паглыбімся ў мастацтва авалодання хуткамоўнымі словамі з некалькімі карыснымі парадамі і прыёмамі. Скорогаворкі - гэта фразы або шэрагі слоў, прызначаныя для хуткага і правільнага вымаўлення. Іх часта выкарыстоўваюць у якасці практыкаванняў для паляпшэння дыкцыі і бегласці. Вось некаторыя асноўныя характарыстыкі хуткамоўных цытат. Алітэрацыя і сугучча: хуткамоўныя часта гуляюць на паўтарэнні зычных гукаў або груп зычных, што ўскладняе вымаўленне. Неабходная хуткасць: ключ да хуткамовак - хутка іх дэкламаваць, захоўваючы выразнае вымаўленне. Гэта дазваляе працаваць над хуткасцю і каардынацыяй мовы. Гульня слоў і сэнсаў: некаторыя хуткамоўныя гульні выкарыстоўваюць гульні слоў і дваіныя значэнні, што дадае практыкаванню гульнівы аспект.

Скорогаворкі - ідэальныя практыкаванні для працы над артыкуляцыяй. Іх можна выкарыстоўваць дома проста для смеху, на занятках падчас вясёлых вусных практыкаванняў або падчас драматычнага ўрока, каб папрацаваць над дыкцыяй, рытмам, інтанацыяй і дыханнем. Яны таксама дазваляюць працаваць над пэўнымі фанемамі. Як наладзіць хуткамоўныя гульні? Спачатку мы выяўляем і ўтаймоўваем хуткамоўку, аспярожна паўтараючы яе частка за часткай. Затым мы працуем над хуткамоўнай гульні з голасам: шэптам, песняй, ва ўнісон. . . Рытм - важны элемент хуткамоўкі: вы таксама можаце працаваць над ёй, пастукваючы нагамі, пляскаючы ў далоні, пляскаючы па каленях. Таксама можаце прамаўляць хуткамоўку вельмі павольна, а потым паскараць яе. Затым мы можам папрацаваць над хуткамоўкай у форме гульні, у якой павінна прамаўляць паслядоўнасць слоў па чарзе. Калі студэнт робіць памылку, ён выбывае, і перамагае апошні, хто застаўся. Пры неабходнасці мы праглядаем правільнае вымаўленне хуткамоўных слоў і тлумачым невядомыя словы, высвятляем яго сэнс (калі ён ёсць; часам гэта проста жарт). Можна выбіраць сістэматычна выкладаць фанетычныя сімвалы французскай мовы і пасля звяртацца да іх калі хочаце ўказаць правільнае вымаўленне слова ці нават падкрэсліць істотную сувязь паміж двума словамі, прачытанымі ўслых. Студэнтам таксама можна даць заданне, пры выпадку, знайсці значэнні некаторых новых слоў, якія выкарыстоўваюцца ў хуткамоўцы. Маглі б і пералічыць амонімы або прааналізаваць каламбуры, якія з'яўляюцца ў скорогаворцы. Захоўваючы вясёлы бок, мы рызыкуем весці ўрокі французскай мовы, якія будуць інфармаваць і забаўляць студэнтаў. У хуткамоўных словазлучэннях часам выкарыстоўваюцца дзіўныя тэрміны і перавернутыя або спіснутыя абароты фраз, з мэтай ўзмацнення паўтору або кантрасту гукаў.

Заклучэнне. Рэгулярная практыка хуткамоўных слоў дае шмат пераваг тым, хто хоча палепшыць сваё вымаўленне і бегласць. Некаторыя хуткамоўныя гульні выкарыстоўваюць гульні слоў і дваіныя значэнні, што дадае практыкаванню гульнівы аспект. паступова павялічвайце хуткасць, калі вам будзе зручней. Спачатку засяродзьцеся на дакладнасці вымаўлення, а не на хуткасці. Парада: рэгулярна выконвайце хуткамоўкі, каб развіць дыкцыю і артыкуляцыю. Паўтарайце іх некалькі разоў на дзень для дасягнення найлепшых вынікаў. . Сапраўды, гэта стымулюючае лінгвістычнае практыкаванне можа быць каштоўным інструментам для акцёраў, выступаўцаў і нават людзей, якія жадаюць палепшыць сваё штодзённае маўленне. Перш за ўсё, хуткамоўкі дапамагаюць развіць дакладнасць вымаўлення. Працуючы над складанымі паслядоўнасцямі слоў для хуткага і дакладнага вымаўлення, вы трэніруеце свой рот і мову больш выразна і дакладна артыкуляваць. Акрамя таго, практыкаванне хуткамоўных слоў дапамагае палепшыць маўленчую бегласць. Паўтараючы складаныя сказы зноў і зноў, вы развіваеце сваю здольнасць складаць словы і гукі плаўна і без вагання. Часта мы можам усталяваць сувязь з ужо вивучаным, або нават можам скарыстацца гэтым, каб пашырыць семантычнае поле або граматычныя і сінтаксічныя асновы. Кожны выкладчык сам можа вызначыць, якія скорогаворкі падыдуць найбольш для яго студэнтаў. Важна разумець, як хуткамоўленне дапамагае тым, хто вивучае мову, больш эфектыўна размаўляць. Даследаванні паказалі, што хуткамоўкі падобныя на аэробныя практыкаванні для

маўленчых органаў, так як яны лепяць і ўдасканальваюць галасавы апарат. Паўтараючы складаныя гукі і паслядоўнасці, яны танізуюць мышцы языка і рота, дазваляючы больш дакладнае і тонкае вымаўленне. Гэтая дакладнасць асабліва важная ў такіх мовах, як французская, дзе тонкія фанетычныя адрозненні могуць значна змяніць сэнс. Таксама важна памятаць, што вывучэнне мовы не заўсёды патрабуе сур'ёзных, структураваных намаганняў. Уключэнне ў вашу практыку гульнявых элементаў, можа зрабіць вашы заняткі больш прыемнымі і вясёлымі. Сапраўды гэтак жа, вывучэнне мовы не павінна абмяжоўвацца толькі вывучэннем новых слоў, нават калі гэта частка самай цікавай часткі! Таксама неабходна навучыцца выкарыстоўваць гэтую лексіку ў канкрэтных размовах. Тут адбываецца чараўніцтва, і вы сапраўды можаце пачаць адчуваць і адчуваць мову.

ВЫКАРЫСТАНАЯ ЛІТАРАТУРА

1. Перепечко, Н. Н. Обучение иностранному языку в условиях международного сотрудничества / Н. Н. Перепечко // Материалы IV Всероссийской научно-практической конференции «Инновационные компетенции и креативность в исследовании и преподавании языков и культур», Москва, 22 ноября 2011 / Под ред. М. С. Степанова, Е. В. Тихонова. – М.: РГС, 2011. С. 28-30.
2. Соловьева, Л. В. Межкультурная коммуникация как неотъемлемая часть обучения иностранному языку студентам экономических специальностей / Л. В. Соловьева // Наука – практике: материалы IV науч. -практ. конф., Барановичи, 19 мая 2023 г. / БарГУ. – Барановичи, 2023.
3. Сорокина, А. И. Иностраный язык как реальное средство межкультурного общения: фрагменты УМК – гаранты организации самостоятельной познавательной деятельности учащихся на уроках английского языка / Сорокина А. И. // Вестник МГИРО, № 4 (10), Минский городской институт развития образования». – Минск, 2016. – С. 79-80.
4. Сорокина, А. И. Использование информационно-коммуникативных технологий в образовательном процессе / А. И. Сорокина // Гуманитарное образование: история, традиции, перспективы: сборник научных трудов. – Выпуск 5. – Елец: Елецкий государственный университет им. И. А. Бунина, 2017. – С. 118 —121.
5. Шевченко, Н. В. Эффективность использования аутентичных видео на учебных занятиях по английскому языку / Н. В. Шевченко // Иноязычное образование в современных реалиях: проблемы и векторы развития: материалы международной научно-практической конференции (Казань, 9- 10 ноября 2023 г.) / под общ. ред. Э. Ю. Абдуллазянова. – Казань: Казан. гос. энерг. ун-т, 2023. – С. 427–431.